

20. TÂHÂ SÛRESİ

Mekke devrinin ortalarında, Me ryem sûresinden sonra indirilmiştir. Ömer bin Hattâb'ın —Allah ondan razı olsun— bu sûreden etkilenip Müslüman olduğu rivâyet edilir. Adını ilk kelime esinden alan sûre, 135 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne gönderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb'imın adıyla, O'nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O'nun adına okuyor, söylüyorum:

1. Tâ Hâ. Dinle, ey hak yolunun yolcuusu! Kendilerine Kur'an'ı tebliğ ettiğin hâlde, inatla hakkı inkâr eden zalimlerin davranışları seni üzmesin, ümitsizliğe ve yılgınlığa düşürmesin! Unutma ki;

2. Biz sana bu Kur'an'ı, sıkıntıya düşüp

mutसuz olasın diye göndermedik.

3. Ancak, Allah'a saygılı davranan kimselere bir öğüt ve uyarı olsun diye gönderdik.

4. Hem de, yeri ve yüce gökleri yaratan Allah'ın katından indirilen bir Kitap olarak.

5. O sonsuz merhamet sahibi olan Rahmân katından ki, bütün işleri yönetmek ve yönlendirmek üzere, kâinâtın mutlak hâkimi olarak, Egemenlik Tahtı olan Arş'ta bulunmaktadır.

6. Bütün göklerdekiler, yerd ekiler, göklerle yer arasında bulunanlar ve toprağın altında olanlar, yalnızca O'nundur.

7. Ey insanoğlu! Sözlerini içinde gizlesen de, açığa vursan da, Allah için birdir; çünkü O, gizli söz ve düşünceleri de bilir, bundan çok daha gizlileri de...

8. O Allah ki, O'ndan başka ilâh yoktur; en mükemmel özellikler, en üstün nitelikler ve bütün

güzel isimler O'nundur. İşte, gelmiş geçmiş bütün Peygamberler ve kutsal kitaplar bu hakîkati dile getirmiş ve bu temel prensiplere dayalı bir inanç sistemi ortaya koymuşlardır. Örneğin:

9. Mûsâ'nın ibretlerle dolu o ilginç **öyküsü** anlatılmadı mı sana?

10. Hani Mûsâ, ailesiyle birlikte Medyen'den Mısır'a dönerken, geceleyin yolunu kaybetmiş ve uzaklarda **bir ateş görmüştü.** Ailesine, **“Siz burada bekleyin!”** dedi, **“Ağaçların arasında bir ateş ilişti gözüme, belki ısınmak için size oradan bir kor parçası getiririm, yâhut ateşin yanında, bize yol gösterecek biriyle karşılaşırım.”**

11. Ve ateşe yaklaşıncı, “Ey Mûsâ!” diye bir ses duyuldu:

12. “Ben, evet Ben senin Rabb'inim! Öyleyse çıkar ayakkabılarını, çünkü şu an Sînâ dağının eteklerindeki Tuvâ'da, o kutsal v a d i d e , yüce bir makâmın huzurunda

bulunuyorsun!

13. Ey Mûsâ, seni kendime elçi olarak seçtim; şimdi sana vahyedilenleri dinle:

14. Hiç kuşkusuz Ben, kendisinden başka ilâh olmayan bir tek Allah'ım; o hâlde, yalnızca Bana kulluk et ve Beni anıp yüceltmek için namazı dosdoğru kıl!

15. Vaktini sizden gizlemiş olduğum kıyâmet, herkese yapıp ettiklerinin karşılığı en âdil biçimde verilmesi için, mutlaka gelip çatacaktır!

16. “O hâlde ey Mûsâ! Kıyamete inanmayan, böylece kendi arzu ve ihtirâslarının peşine düşen kimseler, sakın seni o ndan, yani hesap gününe dayalı inanç ve hayat nizamından çevirmesin, yoksa helâk olur gidersin!” Ve bu öğütlerin ardından Allah, Mûsâ'yı rûhen yatıştırıp Peygamberliğe hazırlamak üzere, ona sordu:

17. “Şu elindeki nedir, ey Mûsâ?”

18. “Bu benim asâmdır!” dedi, “Ona yaslanırım, onunla davaları için ağaçlardan yaprak silkelerim ve daha pek çok işime yarar.”

19. Allah, “Şimdi onu yere at, ey Mûsâ!” dedi.

20. Bunun üzerine, Mûsâ onu yere attı, bir de ne görsün; asâsı bir yılan olmuş, kıvrıla kıvrıla akıp gidiyor!

21. Allah, “Onu tekrar eline al!” dedi, “Korkma, onu hemen eski hâline çevireceğiz! İşte bu, sana verilen bir mûcize olacak.”

22. “Şimdi de elini koynuna sok; onu geri çıkardığında, —herhangi bir hastalıktan değil, sana verilen bir başka mûcize olarak— gözleri kamaştıracak derecede ıslıl ıslıl, bembeyaz olarak çıksın.”

23. “Ki böylece, sana büyük mûcizelerimizden bir kısmını göstermiş olalım.”

24. “O hâlde, şimdi doğru Firavuna git ve onu, bir tek Allah’a kulluğa d âvet et! Çünkü o, iyice azgınlaştı!”

25. Mûsâ, “Ey Rabb’im!” diye yalvardı, “ Bu ağır görevi başarmam için bana cesaret, kararlılık ve özgüven bahşederek yüreğime genişlik ver!

26. İşlerimde bana kolaylık bahşet.

27. Ve dilimdeki şu bağı çöz; düzgün ve akıcı konuşmamı sağla Allah’ım!

28. Ki, hakîkati tebliğ edeceğim insanlar ne dediğimi iyice anlayabilsinler.

29. Ve yakın akrabalarımдан birini,

30. Mesela ağabeyim Hârûn’u, bana yardımcı bir Peygamber kıl.

31. Böylece, onunla gücümü pekiştir,

32. Ve onu, görevimde bana ortak kıl.

33. Ki, senin yüceliğini tüm dünyaya ilan edelim.

34. Ve adını hep gündeme getirerek Seni sürekli analım.

35. Elbette ki Sen, bizim her hâlimizi görmektesin.”

36. Bunun üzerine Allah, “Bütün bu dilediklerin sana verilmiştir, ey Mûsâ!” dedi.

37. Gerçekten sana, geçmişte bir kez, daha büyük bir lütufta bulunmuştuk.

38. O zamanlar sen daha küçücük bir bebektin. Firavun, İsrail Oğulları’nın yeni doğan bütün erkek çocuklarını kılıçtan geçirmekteydi. Oysa senin, bu kutsal görev için yaşamana gerekiyordu. Bunun için, seni Firavunun

askerlerinden kurtarmak üzere, **annene** şöyle **vahyetmiştik**:

39. “Bebeęini bir sandığa koy ve sandığı da Nil nehrine bırak; böylece nehir onu kıyıya çıkaracak ve hem Benim, hem de onun dūřmanı olan Firavun onu yetiştirmek üzere yanına alacak.”

Ayrıca, bizzat Benim gözetimim altında yetişip bilgili ve güçlü bir lider olarak eğitilmen için, sana kendi katımdan gönülleri cezbeden b i r güzellik ve sevecenlik bağışlamış ve böylece, Firavunun seni el üstünde tutmasını sağlamıştım.

40. Hani sen, Firavunun hanımı tarafından nehirde bulunduğunda, hiçbir kadının sütünü emmemiştin. Bu sırada, olup bitenleri uzaktan izleyen kız kardeşin onların yanına gelmiş ve “Bu çocuğu emzirecek ve onun bakımını üstlenecek birini size göstereyim mi?” demişti. Böylece, yüreği sevinęle dolsun ve

artık üzüntü çekmesin diye, seni tekrar annene kavuşturmuştuk.

H a n i gençliğinde, yanlışlıkla **bir adam öldürmüştün**; işte o zaman da **seni** kaygı ve tasalarından kurtarmış ve daha nice imtihânlardan geçirerek sabır, olgunluk, doğru ve yerinde karar verebilme gibi özelliklerle derecenı yükseltmiştik. **Derken, yıllarca Medyen halkı arasında yaşadın ve sonunda,** ta ezelden belirlenmiş **bir yazgıya göre** buraya kadar **geldin, ey Mûsâ!**

41. İşte, sana kazandırdığım bu tertemiz ahlâkınla **seni kendime** elçi olarak **seçtim.**

42. “Şimdi Mısır’a git. Kardeşini bul ve başından geçenleri ona anlat. Sonra **sen ve kardeşin,** sana verdiğim **mûcizelerimle** doğru c a Firavuna **gidin ve bütün bunları yaparken, Beni anmakta kusur etmeyin!”**

43. Mûsâ Mısır’a geldi ve olup biteni kardeşine haber verdi. Sonra Allah, her ikisine şöyle vahyetti:

“İkiniz Firavuna gidin ve yaptığı zulümden vazgeçip emirlerime itaat etmesi için onu uyarın; çünkü o, gerçekten de sınırı aştı.”

44. “Fakat onunla tatlı dille konuşun, hikmetle ve ibret verici güzel öğütlerle onu hakîkate dâvet edin. Tartışmak gerektiğinde, kaba ve kırıcı davranmadan, gönül incitmeden konuşarak ona ayetlerimi tebliğ edin ki, belki bu sayede öğüt alır; yâhut en azından ilâhî azaptan korkup zulüm ve haksızlık yapmaktan çekinir.”

45. Böylece, iki kardeş sarayın yolunu tuttu. Fakat korkmuyor da değillerdi: “Ey Rabb’imiz!” dediler, “ Bu zâlimin bize kötülük yapmasından veya büsbütün azgınlaşmasından korkuyoruz.”

46. Bunun üzerine Allah, “Korkmayın!” dedi, “Ben sizinle beraberim; her şeyi işitir, her şeyi görürüm.”

47. “Öyleyse ona gidin ve deyin ki: “Dinle ey Firavun! Biz ikimiz, seni yoktan var eden

Rabb'inin sana ve halkına gönderdiği hidâyet elçileriyiz. **Şimdi İsrail Oğulları'nı serbest bırak, bizimle birlikte Filistin'e gelsinler. Onlara köle muamelesi yaparak zulmetmekten vazgeç artık!** Eğer bize inanmıyorsan, sözlerimizin doğruluğunu ispatlamak üzere **Rabb'inden apaçık bir mûcizeyle geldik sana.** Eğer kurtuluşa ulaşmak istiyorsan, Allah'ın gösterdiği yolda yürümelisin. Çünkü dünyada ve âhirette gerçek anlamda barış, mutluluk, huzur ve **esenlik, yalnızca doğru yolu izleyenlerin hakkıdır!**

48. Çünkü bize vahyedilen bilgilere göre, Allah'ın elçilerini **yalanlayan** ve O'nun ayetlerinden **yüz çeviren kimseler** âhirette korkunç bir **azâba uğrayacaklar!"**

49. Bu sözler üzerine Firavun, "Ey Mûsâ!" dedi, "Mısır'ın ve Mısırlıların Rabb'i ben olduğuma göre, söyleyin bakalım, kimmiş sizin bu Rabb'iniz?"

50. Mûsâ, **“Bizim Rabb’imiz” dedi, “var olan her şeye yaratılışındaki temel özellikleri armağan eden ve ayrıca,** her varlığı kendi yaratılışındaki amaç ve hikmete uygun niteliklerle donatan, onları dâimâ iyiye ve güzele doğru yönlendirerek, her şeye hedefini ve **yolunu gösteren yüce Allah’tır.** Kulağa duymayı, göze görmeyi, balığa yüzmeyi, kelebeğe uçmayı, toprağa bitki çıkarmayı ve ağaca çiçek açıp meyve vermeyi öğreten Allah, işte bize de ayetleriyle Kendisine kulluk etmeyi öğretiyor.”

51. Hiç beklemediği bu cevap karşısında şaşkına dönen Firavun, konuyu saptırmak amacıyla, **“Peki,” dedi, “ya önceki nesillerin durumu ne olacak?** Atalarımız bâtil yolda mıydı? Eğer onlar cehennemlikse, her şeye yolunu gösteren Rabb’in onları neden doğru yola iletmedi? Yok cennetlik iseler, o hâlde biz neden cehennemlik olalım? Ayrıca, bizden önce yaşamış insanların durumu nedir? Onlar nereye gittiler? Rabb’leri kimdi? Sözünü ettiğin Allah’ı tanımadan öldülerse durumları ne olacak?”

52. Mûsâ, “Hiç kuşkusuz Rabb’im, sonsuz ilim ve hikmetiyle onlar hakkında en âdil hükmü verecektir. Çünkü **onlarla ilgili şaşmaz bilgi Rabb’imin katında bir kitapta yazılıdır**; sen hiç merak etme; **Rabb’im** hiçbir konuda **yanılmaz, hiçbir şeyi unutmaz.**”

Mûsâ, sarayda yankılanan gür sesiyle Rabb’inin ayetlerini okumaya devam etti:

53. “**O Allah ki, yeryüzünü sizin huzur ve güven içinde yaşayabilmeniz için bir döşek yaptı, orada rahatça gezip dolaşabilmeniz için size doğal geçitler ve yollar açtı; gökten yağmur yağdırdı ve onun sayesinde, erkekli dişili çiftler hâlinde çeşit çeşit bitkiler çıkardı.**”

54. “Ve size dedi ki: “**Hem kendiniz yiyin bu ürünlerden, hem de hayvanlarınızı otlatın.**” **Hiç kuşkusuz bunda, akıl sahipleri için Allah’ın varlığını, rab ve ilah olarak birliğini, sonsuz kudret ve merhametini gözler önüne seren nice**

deliller vardır.”

55. “Sizi o yerin toprağından yarattık ve sonunda öldürüp yine oraya döndüreceğiz ve en sonunda, sizi bir kez daha diriltip yine oradan çıkaracağız.”

56. Böylece, Mûsâ’ya vermiş olduğumuz bütün mucizelerimizi ve hakîkati ortaya koyan bütün delillerimizi Firavuna gösterdik fakat o bunları yalanladı, iman etmemekte direndi:

57. “Yaptığın büyülerle bizi yurdumuzdan çıkarıp tahtımıza tacımıza konmaya mı geldin, ey Mûsâ?” dedi. Ve ekledi:

58. “Madem öyle, o zaman biz de sana aynı şekilde bir büyüyle karşılık vereceğiz; o hâlde, aramızda bir buluşma vakti belirle; ikimizin de caymayacağı uygun bir yerde buluşup halkın önünde kozlarımızı paylaşalım.

59. M û s â , ilâhî vahyin yönlendirmesiyle, “Pekâlâ!” dedi, “Bayram törenleri için halkın

kuşluk vakti şehir meydanında toplandığı Şenlik Günü, buluşma vaktimiz olsun.”

60. Böylece Firavun dönüp gitti, danışma meclisini topladı, Mûsâ'ya karşı oynayacağı oyunları, yapacağı hile ve entrikaları kararlaştırdı; ülkenin en usta büyücülerini topladı, sonra buluşma yerine geldi.

61. Mûsâ, karşısına çıkacak sihirbazları son bir kez uyarmak için onlara, “Yazı klar olsun size!” dedi, “Allah’ın ayetlerini yalanlayıp da O’na karşı yalan uydurmayın, yoksa O üzerinize salacağı bir azapla kökünüzü kurutur! Çünkü Allah’a karşı böyle yalan uyduranlar, kesinlikle iflah olmazlar!”

62. Bu uyarıdan etkilenen sihirbazlar bir an için tereddüde düşerek, başlangıçta çok hevesli oldukları bu işten vazgeçmek istediler. Fakat Firavun, tehditlerle onları susturmaya çalıştı. Bunun üzerine, yapacakları iş hakkında aralarında tartıştılar, fakat bunu dışarıya

belli etmediler. Firavun, sihirbazları Mûsâ ve Hârûn'a karşı kışkırtarak diyordu ki:

63. “Ne korkuyorsunuz bunlardan? Altı üstü, sizin gibi iki büyücü bunlar; üstelik büyüleriyle sizi yurduvuzdan çıkarmak ve atalarınızdan size miras kalan şu örnek ve ideal hayat tarzınızı ortadan kaldırmak istiyorlar!”

64. “ O hâlde, haydi bütün mahâretinizi dökün ortaya ve tek bir güç hâlinde saf tutup yürüyün onların üzerine! Çünkü bugün bu mücâdelede üstün gelen, muradına ermiş olacaktır!”

65. Böylece sihirbazlar, Firavunun da zorlamasıyla Mûsâ'nın karşısına çıktılar ve “Ey Mûsâ!” dediler, “İster önce sen at asânı, ister ilk atan biz olalım!”

66. Buna karşılık Mûsâ, “Hayır, önce siz atın!” dedi. Bunun üzerine sihirbazlar, hazırladıkları ipleri ve değneklerini oraya toplanan insanların gözü önünde meydanın ortasına attılar; işte o

anda, ortaya koydukları büyüünün etkisiyle, ipler ve sopalar Mûsâ'nın —ve diğer bütün seyircilerin— gözünde korkunç birer yılan şeklinde, hızla hareket ediyorlarmış gibi göründü. Öyle ki;

67. Bu dehşet verici manzara karşısında Mûsâ'nın bile yüreği korkuyla titredi.

68. Biz de ona, “Korkma, ey Mûsâ!” dedik, “Elbette üstün gelecek olan sensin!”

69. “Bunun için, elindeki değneğini o yılanların üzerine at; asâ büyük bir yılanı dönüşecek ve sihirbazların meydana getirdiği her şeyi yalayıp yutacaktır; çünkü onların yaptıkları, büyücü hilelerinden başka bir şey değildir ve büyücü, nerede olursa olsun, ne yaparsa yapsın, asla başarıya ulaşamaz!

O hâlde, ey müminler; siz de zamanınızın Mûsâ'sı olup zâlimlerin karşısına Allah'ın ayetleriyle çıkınız. Böylece zâlimler bir kez daha yenilgiye uğrayacak, hattâ onların “sihirbazları” bile, hakîkatin gücü

karşısında teslim olmaktan kendilerini alamayacaklardır:

70. Mûsâ asâsını attı, gerçekten de asâ, meydanaiki bütün o sahte yılanları, çıyanları yutuverdi. **Bunun üzerine**, sihrin gücünü ve sınırını çok iyi bildiklerinden, bu olayın sihrin ötesinde bir mûcize olduğunu anlayan **sihirbazlar, derhal secdeye kapandı: “Biz, Hârûn ile Mûsâ’nın dâvet ettikleri, tüm varlıkların gerçek sahibi, yöneticisi ve efendisi olan o âlemlerin Rabb’ine iman ediyoruz!” dediler.**

71. Bu manzara karşısında öfkeden çıldıran **Firavun, “Ben size izin verm eden ona inandınız, öyle mi?” diye homurdandı,** “Durun hele, şimdi anladım! Demek siz, Mûsâ adına çalışan birer ajandınız. **Aslında o, size büyücülüğü öğreten üstadınız oluyor.** Nasıl da düşünemedim; ta başından beri bunu plânlayıp bana oyun oynadınız. Fakat bu size çok pahalıya mal olacak: **Yemin olsun ki, kollarınızı ve ayaklarınızı çaprazlama kesecek, sonra da**

sizi hurma kütüklerinde sallandıracağım! Musa'nın Rabb'i mi, ben mi; ikimizden hangimizin azâbı daha çetin ve daha süreклиymiş, o zaman göreceksiniz!"

72. Bu tehditler karşısında sihirbazlar, **"Biz seni ve tehditlerini, bize gelen apaçık delillere ve bizi Yaratana tercih etmeyiz!"** dediler, **"Hem senden korkmuyoruz; haydi, hakkımızda verdiğin hükmü uygula fakat unutma ki, senin hükmün yalnızca şu kısacık dünya hayatında geçer."**

73. İşte biz, bugüne kadar işlediğimiz günahlarımızı affetmesi ve bizi zorlaman y ü z ü n d e n Mûsâ'ya karşı yaptığımız büyüclüğü bağışlaması umuduyla Rabb'imize iman ettik! Ç ü n k ü Allah'ın vereceği mükâfât, senin bize vaadettiğin her şeyden daha iyi ve daha süreklidir." Böylece, sabahleyin Mûsâ'ya meydan okuma cüretini gösteren sihirbazlar, aynı günün akşamı şehâdet şerbetini içerek en yüce makâma ulaştılar. Bu olay,

Firavunun bütün suçlamalarını anlamsız kılmış ve Hz. Mûsâ'nın Peygamberliğini gözler önüne sermişti. Firavuna ve onun izinden yürüye nlere gelince:

74. Gerçek şu ki, her kim Hesap Gününde Rabb'inin huzuruna suçlu bir hâlde gelirse, işte onun hakkı cehennemdir; öyle ki, ne ölüp kurtulacak orada, ne de gerçek anlamda yaşayacaktır!

75. Ve her kim de dürüst ve erdemlice davranışlar ortaya koyan bir m ümin olarak O'nun huzuruna gelirse, en yüce dereceler onların olacaktır:

76. Ağaçlarının altından ırmaklar çağıldayan ve sonsuza dek içinde yaşacakları sınırsız mutluluk diyarı olan Adn cennetleri ! Tertemiz bir hayat yaşayarak kötülüklerden arınan kimselerin mükâfâtı, işte budur. Şimdi yeniden Mûsâ'nın kıssasına dönelim:

77. Sihirbazların şehit olmalarından sonra, bütün İsrail Oğulları Mûsâ'ya iman etti. Firavunun baskı ve işkenceleri altında geçen uzun bir mücâdele döneminin ardından, **Mûsâ'ya şöyle vahyettik:** “Gerek İsrail Oğulları'ndan, gerek Mısırlılardan, ayetlerime iman eden **kullarımla birlikte** Filistin'e gitmek üzere Mısır'dan gizlice **bir gece yola çıkın ve Kızıldeniz'e kadar yürüyün.** Sahile vardığınızda, karşı kıyıya geçmek için **onlara** asân ile **denizde kuru bir yol aç.** Firavun size **yetişip** hepinizi kılıçtan geçirecek **diye korkma,** denizde boğuluruz diye de hiç **endişe etme!”**

78. Derken, onların Mısır'dan çıktığını haber alan **Firavun, ordularıyla onların peşine düştü ve** Kızıldeniz'e varırlarken onlara yetişti. Mûsâ asâsıyla denize vurdu, deniz ikiye yarıldı ve İsrail Oğulları açılan yoldan yürümeye başladılar. Bunu gören Firavun, ordusuyla birlikte peşlerinden atıldı. İsrail Oğulları tam karşı kıyıya ulaşmışlardı ki, dev dalgalar Firavunun üzerine kapandı ve **deniz, onları tamamen kuşatıp** hepsini bir anda yutuverdi.

79. Böylece Firavun, bir lider olarak halkını doğru yola ileteceği yerde, onları büsbütün sapıklığa sürükledi.

80. Ey İsrail Oğulları! İşte böylece sizi düşmanlarınızdan kurtardık ve Sînâ dağının o bereketlerle dolu yamacında, emirlerime uyacağınıza dâir sizden söz aldık; ayrıca size, kudret helvası ve bıldırcın gönderdik. Verimsiz çöllerde; gökten çiğ damlası gibi dökülen, yerden mantar gibi biten tatlı bir gıdayla sizi besledik, gelip ayaklarınızın dibine düşen bıldırcın sürülerini üzerinize gönderdik. Ve dedik ki:

81. “Size bahşettiğimiz temiz ve helâl rızıklardan yiyin, fakat bunda ölçüyü aşmayın; yoksa gazâbım tepenize iner! Her kim de gazâbıma uğrarsa, helâk olup uçuruma yuvarlanmış demektir!”

82. Bununla beraber, hiç kuşku yok ki Ben, günahlarından pişmanlık duyup tövbe eden, ayetlerime inanıp güzel ve yararlı davranışlar

ortaya koyan ve sonra da, doğru yolda böylece yürümeye devam eden kimselere karşı elbette çok bağışlayıcıyım.

Hani Mûsâ, Rabb'îyle buluşmanın özlemiyle, bir an önce huzurumuza gelmek üzere kavmini bırakıp Sînâ dağına çıkmıştı. Oysa yüzyıllarca tutsaklık hayatı yaşadıktan sonra özgürlüğe daha yeni adım atmış olan bu insanların, beklenen olgunluk seviyesine ulaşıncaya dek başıboş bırakılmamaları gerekiyordu. Bu yüzden ona:

83. “Ey Mûsâ, senin bizzat rehberliğine ihtiyacı olan halkını neden geride bırakıp huzuruma gelmek için bu kadar acele ettin?” demiştik. Mûsâ:

84. “Rabb'im, onlar inanç ve davranışta beni izliyorlar. Ayrıca, hoşnutluğunu kazanmak için sana kavuşmakta acele ettim!” dedi. Bunun üzerine, ona şöyle dedik:

85. “Gerçek şu ki, senin buraya gelişinden sonra, halkını ağız iyi lâf yapan birkaç münâfıkla

karşılaştırarak **sınadık ve** eski dinindeki bâtıl inançları tevhid dinine taşıyan **Sâmirî** adındaki bir Mısırlı, yaptığı buzağı heykeline tapmalarını sağlayarak **onları** kolayca kandırıp doğru **yoldan çıkardı.”**

86. Bunun üzerine Mûsâ, son derece öfkeli ve üzgün bir hâlde halkına döndü ve “Ey halkım!” dedi, “Rabb’iniz, tevhid inancından sapmadığınız sürece, size her türlü nîmetlerini bahşedeceğine dâir güzel bir vaatte bulunmamış mıydı? Bu sözün gerçekleşme ihtimali size çok mu uzak geldi, yoksa Rabb’inizin gazâbına mı uğramak istediniz ki, bana verdiğiniz sözden böyle dönüverdiniz?”

87. Onlar, “Putlara taptıysak bile, bunu iyi niyetlerle yaptık. Dolayısıyla, sana verdiğimiz sözden bilerek ve isteyerek dönmüş değiliz!” dediler, “Ama hani yıllarca bize efendilik eden Mısır’daki halkın alıştırdığı, boynumuza, kulağımıza, ayağımıza takıp

takıştırarak yanımızda **taşıdığımız** altın gümüş ve mücevher cinsinden **zinet eşyaları var ya onları** ne var ne yoksa hepsini **ortaya koyduk**. Nitekim, görüşlerine çok değer verdiğimiz saygıdeğer büyüğümüz **Sâmirî** de bize bu konuda öneyak oldu. O da **böyle yaptı.**”

88. Derken Sâmirî, onlara, ancak bu zinet eşyalarıyla edinip sahiplenebilecekleri, rüzgar esip içinden geçtikçe **böğürür gibi bir ses çıkaran bir buzağı heykeli yaptı**. Bu hayret verici heykeli gören pek çokları, “İşte, sizin ilâhınız da, **Mûsâ’nın ilâhı da budur fakat Mûsâ** Rabb’inin burada olduğunu **unutmuş olmalı ki**, O’nu dağ başında aramaya gitti.” **dediler.**

89. Peki onlar, bu heykelin **kendilerine** herhangi bir şekilde **cevap bile veremediğini ve kendilerine hiçbir zarar veya fayda verebilecek güce de sahip olmadığını görmüyorlar mıydı?**

90. Oysa Hârûn, kendilerini **zamanında**

uyararak **“Ey halkım!”** demişti, **“Siz bu buzağı ile, ancak** imanınızın imtihan edildiği bir **fitneye tutuldunuz! Hiç kuşkusuz sizin Rabb’iniz** yaratılmış bir varlık değil, **sonsuz merhamet sahibi** olan Allah’tır! **O hâlde gelin sözümü dinleyin, emrime itaat edin!”**

91. Fakat onlar, **“Hayır!”** demişlerdi, **“Mûsâ dönüp gelinceye kadar, biz bu heykele tapmaya devam edeceğiz!”**

92. Mûsâ, işin bu yönünden habersizdi. Bu yüzden, kardeşinin yakasına yapışarak, **“Ey Hârûn!”** diye çıkıştı, **“Bu onların yoldan çıktığını gördüğün hâlde, ne diye sözümü dinleyip onları engellemedin?”**

93. **“Yoksa sen de mi emrime karşı geldin?”**

94. Hârûn, **“Ey anamın oğlu!”** dedi, **“Saçımı sakalımı çekme! İnan ki onları uyardım ama senin, “Sözümü dinlemeyip, İsrail Oğulları arasında ayrılık çıkardın!”**

demenden korktum. Bu yüzden onların üzerine gitmekten kaçındım.” Bunun üzerine, Mûsâ biraz sâkinleşip Sâmirî’ye döndü:

95. “Nedir bu yaptığın, ey Sâmirî?” diye sordu.

96. Sâmirî, hem durumunu mazur göstermek, hem de Mûsâ’yı övüp yücelterek muhtemel bir cezadan kurtulmak amacıyla, derhal bir yalan uydurarak:

“Ben onların göremediği bir şeyi, yani melek Cebrail’in sana geldiğini gördüm. Sonra o Elçin in kutsal ayak izinden bir avuç toprak aldım ve onu, buzağı yapmak üzere erittiğim potanın içine attım. Böylece buzağı heykeli canlıymış gibi böğürmeye başladı. Biz de bunu Rabb’imizin bir mûcizesi sanıp secdeye kapandık. İçimdeki duygular, işte böylece beni bu işi yapmaya sürükledi. Ayrıca ben, Tanrıyı gözle görülemez, elle tutulamaz soyut bir varlık olarak tanımlayan bu inanç sisteminin, diğer müminlerin

göremedikleri birtakım eksiklikler, yanlışlıklar içerdiğini gördüm. Bu yüzden, Peygamberin izinden, yani onun bıraktığı ilkelerden bir kısmını alıp dinin muhtevasından çıkardım. Bunu kötü niyetle yapmadım; böyle yapmamın iyi olacağı içime doğdu.” dedi.

97. Bunun üzerine **Mûsâ, “Öyleyse, derhal çık git buradan!” dedi, hayatın boyunca** rastladığın herkese ‘Yanıma yaklaşma, bana **dokunma!’ demen** senin cezan **olacaktır.** Bu toplumdan tamamen dışlanacak, bir vahşî gibi yapayalnız yaşamaya mahkûm olacaksın. Bu, işlediğin suçun dünyadaki cezasıdır. **Ayrıca sana, öte dünyada asla kurtulamayacağın bir azap vaadedilmiştir! Şimdi, ısrarla tapınıp durduğun** şu sözde **ilâhına bir bak; onu ateşte eriter e k yakacak ve parçalarını denize savuracağız.”**

98. “O hâlde, ey İsrail Oğulları! **Sizin ilâhınız ancak Allah’tır ki, O’ndan başka tanrı yoktur; O’nun bilgisi, her şeyi çepeçevre**

kuşatmıştır.”

99. Ey Muhammed! **Geçmişte** yaşamış kavimlerin **başından geçen** ibret verici hâdiselerden bir kısmını **sana böyle anlatıyoruz.** İşte şimdi de **sana, katımızdan hikmet, öğüt ve uyarılarla dolu olan bu Kur'an'ı bahsettik.** Öyle ki;

100. Her kim ondan yüz çevirirse, hiç kuşkunuz olmasın ki, **Diriliş Günü** sırtında çok ağır bir günah yükü taşıyacak ve korkunç bir azâba mahkûm olacaktır!

101. Hem de, sonsuza dek orada kalmak üzere! **Diriliş Günü** taşıyacakları bu yük, ne fenâ bir yüküdür!

102. Sura üflendiği ve bütün insanlar yeniden diriltildiği o büyük **Gün, suçluları,** üzüntüden yüzleri mosmor kesilmiş ve gözleri, dehşetten **göğermiş** ve donakalmış **bir hâlde** mahşer meydanında **toplayacağız.**

103. Aralarında gizli gizli fısıldaşarak, “Yeryüzünde, olsa olsa on gün kadar kalmışsızdır!” diyecekler. “Mahşer alanında insanların fısıltıyla konuşacakları şeyler bugünden nasıl bilinebilir?” demeyin, zira:

104. Onların o vakit neler söyleyeceklerini elbette en iyi Biz biliriz; nitekim, içlerinden en iyi tahmin yürütenler, o zaman, “Orada sadece bir tek gün kalmışsızdır!” diyecekler.

105. Sana, Kıyâmet Gününde dağların ne olacağını soruyorlar; onlara de ki: “Rabb’im, onları un ufak edip savuracak!”

106. “Ve bu evreni yok edip yerine bambaşka bir evren yarattıktan sonra, (14. İbrahim: 48) mahşer meydanını dümdüz ve çıplak bir alana dönüştürecek.”

107. “Öyle ki, ne bir çukur göreceksin orada, ne de bir tümsek.”

108. O gün bütün insanlar, kendisinden kaçış

imkânı olmayan çağırıcıya uy up Büyük Mahkemede hesap vermek üzere Rahmân'ın huzurunda toplanacaklar . İşte o anda, Rahmân'ın hüküm vermesi için sesler kısılacak ve her tarafı korkunç bir sessizlik saracak, öyle ki, titreme, hıçkırık ve soluk alış veriş seslerinin birbirine karıştığı boğuk bir uğultudan başka bir şey duymayacaksın.

109. O Gün hiç kimse, bir başkasının kurtuluşu için Allah katında aracılık edemeyecek, dolayısıyla hiç kimseye kayırmanın, arka çıkmanın ve şefaatin faydası olmayacaktır; **ancak Rahmân'ın izin verdiği ve konuşmasına rıza gösterdiği kimseler** —yine O'nun izin verdiği kimselere— şefaate edebilecektir.

110. Çünkü Allah, **insanların** geçmişte ve gelecekte, gördükleri ve göremedikleri, bildikleri ve bilmedikleri, açıkladıkları ve gizledikleri, kısacası **önlerindeki ve arkalarındaki her şeyi** tam olarak **bilmektedir; oysa onların ilmi, O'nu asla kuşatamaz.**

III. O Gün, bütün yüzler Hayy yani ezeli ve ebedi olarak diri, varlığın ve hayatın biricik kaynağı, ölümsüz, **ve** yaratıcı ve evrenin mutlak haki, bütün varlıkları sürekli olarak koruyup gözetken, yöneten ve yönlendiren yüce kudret yani **Kayyum** olan Allah'ın **huzurunda** saygıyla eğilecektir. İşte o an, **zulüm yüküyle** O'nun huzuruna **gelenler**, kelimenin tam anlamıyla **perişan olacaktırlar!**

II2. Öte yandan, Allah'ın ayetlerine yürekten inanarak **güzel ve yararlı davranışlar ortaya koyanlar** ise, **ne** suuhsuz oldukları hilde cezalandırılıp **haksızlığa uğratılmaktan korkacaklar, ne de** hak ettikleri mkafattan **yoksun bırakılmaktan.**

II3. Ey insanoğlu! İşte böylece Biz bu kitabı, **Arapa** yani, hiu bilmediğiniz bir dilde değil, okunup anlaşılabilen ve hayatın her cephesini kuşatan; insanın bulunduğu her yerde sürekli okunup gündeme getirilmesi gereken **bir Kur'an** olarak **gönderdik ve iuherisinde, her türden**

uyarımı tekrar tekrar ele alıp **açıkladık ki**, önce Kur'an'ın ilk muhatabı olan Araplar, daha sonra da tüm insanlar iyiliklere, güzelliklere yönelip kötülüklerden **sakınsınlar; yâhut** bu ibret verici ayetler, **onlar ın** en azından gaflet uykusundan uyanmalarını ve öğüt alıp **düşünmelerini** **sağlasın.**

114. Demek oluyor ki; Allah, insanoğlunun tasavvur ettiği her şeyin üstünde ve ötesindedir; eşi benzeri yoktur, **yüceler yücesidir**; mutlak egemenlik sahibi, gerçeğe **hükümdardır**; doğrunun, gerçeğin, hakkın ve **hakîkatin ta kendisidir!**

Bu arada, ey Muhammed; Cebrail sana vahiy indirirken, **Kur'an'ın vahyi tamamlanmadan önce**, **onu** unuturum endişesiyle **acele davranıp** ayetleri ezberlemeye çalışma; Korkma, bütün ayetleri senin kalbine nakşedip, hepsini ezberlemeni sağlayacağız. Ve sen, ey Kur'an okuyucusu; bu kitabı doğru anlamak istiyorsan, peşin ve aceleci yaklaşımlardan sakın; ayetleri, ait

olduğu genel anlam örgüsünden soyutlayarak onlardan aceleci hükümler çıkarma. Kur'an'ı bir bütün olarak ele al ve bir kaç anlama gelebilecek ayetleri, o bütün içinde değerlendirmeye çalış.

Ve ne kadar bilgili olursan ol, hiçbir konuda kendini yeterli görme; dâimâ, **“Ey Rabbim, anlayış, idrâk ve ilmimi artır!”** de ve bunun gereği olan okuma, öğrenme, araştırma ve düşünme faaliyetlerini bir an bile kesintiye uğratma.

I 15. Gerçekten Biz, vaktiyle Âdem'den de söz almıştık fakat o, insani bir özellik olarak, verdiği sözü çabucak **unutuverdi;** doğrusu **onda,** emrimize bağlılık konusunda, yeterli **bir** gayret ve **kararlılık göremedik.** Şöyle ki:

I 16. Hani bir zaman meleklere, “Tüm insanlığın temsilcisi olarak karşınızda duran **Âdem'e secde edin,** y a n ı onun size üstünlüğünü kabul ederek, önünde saygıyla eğilin!” **demiştik; bunun üzerine** melekler

Allah'ın emrine uyarak **derhal secde ettiler, ancak** aralarında yaşayan ve aslen bir cin olan **İblis hariç**, zira o bunu gururuna yediremedi, Allah'ın emrine başkaldırma pahasına, Âdem'in önünde boyun eğmekten **kaçındı**.

117. Bunun üzerine, “Ey Âdem!” dedik, “İşte bu şeytan, senin ve eşinin düşmanıdır ve kıyâmete kadar da düşmanınız olacaktır. O hâlde, onun hilelerine karşı ikiniz de dikkatli olun ki, sizi isyankârlığa sürükleyip cennetten çıkarmasın, yoksa büyük bir sıkıntıya düşer, mutsuz olursun!”

118. “Çünkü burada açlık çekmeyecek, çıplak kalmayacaksınız.”

119. “Ve yine burada susuz kalmayacak, güneşin bunaltıcı sıcağından rahatsız olmayacaksınız. İşte bu cennette yaşayın ve burada dilediğiniz yerden, dilediğiniz kadar yiyin için. Meyvesini yasakladığım şu ağaca sakın yaklaşmayın!”

120. Derken, şeytan ona sinsice fısıldayarak, “Ey Âdem!” dedi, “Sana sonsuz hayat ağacını ve dolayısıyla, ebediyen yok olmayacak bir hükümranlığın yolunu göstereyim mi? Şu ağacın meyvesinden tadar tatmaz, ölümsüz birer melek olacaksınız. Zaten Allah, bu yüzden onun meyvesinden yemenizi yasakladı.”

121. Böylece, her ikisi de şeytanın yalanlarına kanıp o ağacın meyvesinden yediler ve meyveyi yer yemez, derhal çıplaklıklarının farkına varıp, cennetteki ağaçların yapraklarıyla üzerlerini örtmeye başladılar. Böylece Âdem, Rabb’inin emrine karşı gelerek günah işlemiş oldu.

122. Fakat Âdem, İblis gibi kibre kapılıp günahında diretmedi; aksine, hatâsını itiraf ederek, pişmanlık içinde Rabb’inin affına sığındı; bunun üzerine, Rabb’i onu seçip yüceltti; tövbesini kabul etti ve onu doğru yola iletti.

Daha sonra Âdem ve Havvâ, işledikleri günahın cezasını çekmek için değil, asıl yaratılış gayeleri olan halîfelik görevini yerine getirmek üzere cennetten çıkarılıp yeryüzüne gönderildiler. Çünkü zaten tövbeleri kabul edilmiş, suçları da bağışlanmıştı.

123. Allah, insana ve şeytana seslenerek, **“Birbirinize düşman olarak yeryüzüne inin!” dedi,** “Göndereceğim elçiler ve kitaplar sayesinde sizlere doğru yolu göstereceğim. **Artık Benden size bir yol gösterici geldiği zaman, her kim Benim gösterdiğim yolu izlerse doğru yoldan sapmayacak ve dünyada da, âhirette de mutsuz olmayacaktır.**

124. Ama her kim de Benim öğüt ve uyarılarımla dolu olan şu Kur'an'dan yüz çevirecek olursa, işte onu, bitip tükenmeyen arzu ve ihtirâsların yol açtığı doyumsuzluk, tedirginlik, ruhsal bunalımlar, vicdan azâbı ve toplumsal çalkantılar yüzünden, mutluluk ve huzurdan yoksun, dar, kısır ve **sıkıntılı bir hayat**

beklemektedir; Hesap Gününde ise, onu kör olarak diriltip huzurumuza getireceğiz.

125. “Ey Rabb'im!” diye feryat edecek, “Beni neden kör olarak dirilttin, oysa ben hayattayken gözleri gören biriydim?”

126. Allah da ona, “Hayır, sen aslında dünyada da kördün!” diye cevap verecek, “Çünkü vaktiyle, hakîkati açıkça ortaya koyan ayetlerim sana ulaşmıştı da, sen hakikat karşısında kör ve sağır kesilmiş, onları göz ardı edip unutuvermiştin, işte bugün, sen de aynı şekilde unutulacaksın!”

127. İşte Biz, kendilerine bahşedilmiş olan akıl, güç, yetenek, sağlık, servet gibi nîmetleri kötü yolda kullanarak ömürlerini boş yere harcayıp savurganlık eden ve Rabb'inin ayetlerine imanı reddeden kimseleri, dünyada böyle toplumsal çalkantılarla, ruhsal bunalımlarla cezalandıracağız; âhiret azâbı ise, elbette çok daha çetin ve çok daha uzun süreli

olacaktır! Oysa insanlık tarihini şöyle bir gözden geçirip devletlerin, medeniyetlerin yıkılış sebepleri üzerinde düşünselerdi, zâlimlerinin sonunun hep aynı olduğunu göreceklerdi:

128. Kendilerinden önce gelip geçmiş nice büyük medeniyetleri ve güçlü toplumları helâk etmemiz, çağdaş kâfirlerin akıllarını başlarına getirmiyor mu? Üstelik, geçmiş milletlerin bıraktığı ibret verici kalıntıları, tarihi eserleri ve virâne olmuş evleri arasında, zaman zaman seyahatler yaparak gezip dolaşmaktalar. Elbette bunda, akıl ve sağduyu sahipleri için, ilâhî yasalar hakkında önemli ipuçları veren nice ibretler, işâretler ve deliller vardır.

129. Eğer bu dünyanın imtihan yeri olduğuna ve her şeyin tam karşılığının, ancak âhirette verileceğine dâir Rabb'in tarafından ezelden verilmiş bir hüküm ve bu hükmün gerçekleşmesi için belirlenmiş bir süre olmasaydı, bütün kâfirlerin, zâlimlerin derhal helâk edilmesi kaçınılmaz olurdu! Fakat ilâhî

hikmet, bu dünyanın bir mücâdele ve imtihan yurdu olmasını takdir etti.

130. O hâlde, ey Müslüman, onların inkâr ve alay dolu sözlerine sabret! Mücâdelende sana azık olmak üzere, güneşin doğmasından ve batmasından önce, gece saatlerinde ve bir de, gündüzün uygun vakitlerinde namaz, dua ve zikirlerle **Rabb'ini överek** ve O'nun yüceliğini hem kendi benliğine, hem de tüm insanlığa ilan ederek **tesbih et ki, ilâhî rahmet ve hoşnutluğa eresin.**

131. Ve sakın ola ki, onlardan bazı zümrelere, sırf kendilerini sınamak için geçici olarak verdiğimiz dünya hayatının göz kamaştırıcı cazibesine gözünü dikip de, bu nîmetleri elde etme adına Allah yolunda göstermen gereken fedâkârlığı sekteye uğratmayasın; hak ve adâletin egemen olması için verdiğin mücâdelede, bir an olsun gevşekliğe düşmeyesin! Unutma ki, Rabb'inin sana bu dünyada bağışladığı mütevazı, fakat helâl ve

temiz geçimlikler ve âhirette bağışlayacağı sonsuz **nîmetler**, insanı azdıran lüks ve şatafattan **hem daha hayırlı, hem daha kalıcıdır.**

132. Bu arada, **ailen e**, yakın akrabalarına ve emrin altında bulunan kimselere **namaz kılmalarını emret**, bıkip usanma, bu görevine dikkat et **ve sen de sabırla namaza devam et. Biz senden herhangi bir rızık istiyor değiliz;** aksine, **senin** ve bütün varlıkların **rızkını veren Biziz!** Biz her türlü ihtiyaçtan uzak olduğumuza göre, bu tür yükümlülükleri yalnızca insanların kendi yararları için emretmekteyiz. O hâlde, sakın Allah’a kulluğu terk etme; çünkü **mutlu son**, iman edip dürüst ve erdemli davranışlar ortaya koyarak, kötülüklerden titizlikle **sakınan kimselerin olacaktır!**

133. Ama yine de inkârcılar, “Muhammed, Peygamberliğini ispatlamak için **bize Rabb’inden** apaçık bir delil, bizim istediğimiz türden **bir mûcize gösterseydi ya!**” diyorlar. **Peki, önceki kitaplarda bulunan** bu kitabın ilâhî

kaynaklı olduğunu gün gibi ortaya koyan nice **apaçık deliller** ve iknâ edici **bilgiler** ve **belgeler**, b u Kur'an sayesinde **onlara ulaştırılmadı mı?** O hâlde, artık hiç kimsenin iman etmemek için bir mâzereti kalmamıştır. Nitekim:

134. Şâyet Biz bu Kur'an'ı göndermeden önce onları işledikleri günahlardan dolayı azapla helâk etseydik, o zaman haklı olarak, **“Ey Rabb'imiz! Bize yol gösterecek bir kitap ve bir elçi gönderseydin de, bu aşâğılık duruma düşüp rezil olmadan önce ayetlerine uyup azaptan kurtulsaydık olmaz mıydı?” diyeceklerdi.** Bunun için Rabb'in, halkı ilâhî uyarılardan habersiz olan hiçbir ülkeyi, onlara doğru yolu gösteren uyarıcılar göndermeden öyle haksız yere helâk edecek değildir. (6. En'âm: 131)

135. Bütün bunlara rağmen, yine de inkârcılıkta diretirlerse, onlara yine de **de ki:** **“Ey kâfirler! Herkes bu işin sonucunu merakla bekliyor;** madem ki iman etmemekte bu kadar kararlısınız, **o**

**hâlde bekleyin bakalım; kimlerin dosdoğru
yolda yürüyen hakîkat erleri olduğunu pek
yakında sizler de âyan beyân göreceksiniz!**